

YAYINLAR

ÖSTRAOÛBBS ET
PALIOENVIBONNEM^^
METHODOLOGIE ET APPLICATION AUX
DOMAINES PEOFONDS DU OENZÖIQÛE

*J.P. PEYPOU QUET, Bul, BRGM Deuxième
S&rles Section IV No: 1-1978, ISSN 0158-8M6.*

Yazar, herşeyden önce mâtodik bir araştır-
mayı gaye edinmiştir. Bu yol ile genelde ve ola-
bildiğince okyanusların eski ortamlarım (Paleo-
environnement) ve özel olarak ta Atlantik okya-
nusunun kıyılarını, çökel havzalarının paleocoğ-
rafik ve paleohidroiojik gelişmelerini incelemiştir.
Ayrıca Denizel ortamın bazı fizikokimyasal
parametre değişimlerinin Ostrakod kavkı yapı-
lan ile bağlantılı olduklarını göstermiştir.

Çalışma 5 başlık altında toplanmıştır.

- I — Ortrakod kavkılarının (Krithe ve Parakrithe cinsleri) yapısal değişim-
- n — Krithe ve Parakrithe t Ekolojik ka-
rakterler ile sınıflama denemesi
- m — Senozoyik yaşlı derin ortamların Pa-
leoekolojik yorum örnekleri

IV — Genel Sonuçlar.

Yayında, elle çizilmiş, 9 fosil resimli tablo,
24 grafik, 1 harita ve 3 blok diyagram bulun-
maktadır.

Biler Sözerf

GEOCHEMISTRY OF LITHOSPHERE
(litosferin Jeokimyası)

M%T Publishers, Moscow, 1976, 366 a,

1076 yılında İngilizceye çevrilen kitapta, li-
tosferdeki kayaç oluşturan elementler, istatis-
tiksel yöntemlerle değerlendirilip okuyucuya su-
nulmuştur* Batıda bugüne dek yazılmış jeokim-
ya kitaplarının aksine (örneğin, F.W, Clarke,
R.A. Daly, S.R. Nockolds, A. Poldervaart) eser
Sovyetler Birliği de daMl olmak üzere tüm yer-
küresine ait kayaçları sayısal olarak inceler*

4 Bölümden oluşan eserde, birinci bölüm ka-
yaçlardaki element dağılımlarının ana ilkelerini
içerir. İkinci bölümde, litosferin ortalama bile-
şimini hesaplamakta kullanılan parametrelere
yer verilmiştir Ana ağırlık (üçüncü bölüm), ka-
yaç oluşturan 12 temel elementin (O, Si, Al, Fe,
Mg, Ca, Na, K, Ti, Mn, H, P) genelde yer kü-
resindej özelde coğrafik olarak yaklaşık 11,000
kimyasal analizin seçildiği bölgelerdeki, dağılı-
mına verilmiştir* Son bölüm ise litosfer katları-
nın ve yerküre kayaçlanm ortalama kimyasal
bileşimlerini inceler.

Analiz sonuçları esas alınarak litosfer olu-
şumuna ait teorik modeller sunulmuştur. Lito-
sfer ile mantokäkenli sıvıların etkileşmesi sonucu
oluşan granitik kayaçlardaki cevher yatakları-
nın kökenlerine ait teorik ve pratik modeller ku-
rulmuştur,

Jeostatistik, silikat - arama jeokimyası,
petroloji ve maden yatakları konularına ilgi du-
yanlara Önerilen değerli bir başvuru kitabıdır,
Dinger Eğin

GEOLOGY FOR PLANNING; A
REVIEW OF ENVIRONMENTAL GEOLOGY

*By AM. TURNER and D.M. OOFFMÂN,
Quarterly of the Colorado School of Mines,
Vol 68, No: 3, July 1973,*

Çevrenin değişik amaçlar için kullanım
planlamasını yapmada yerbilimcilerin görevi ve
rolü gün geçtikçe artmaktadır. Çevrenin akılcı,
bilimsel ve ileriye dönük bir şekilde planlaması-
nın yapılması, doğal kaynaklar hakkındaki çe-
şitli verilerin değerlendirilmesini gerektirir. Jeo-
lojik haritalar tek başlarına planlamacılara bu
bilgileri veremezler. Bundan dolayı çevresel jeo-
loji üe ilgili, planlamacılara yardımcı olacak a-
maca dönük haritalamaların yapılmasının ge-
reksinmeleri artmaktadır. Bu gereksinmeleri
karşılama için yapılacak olan çalışmalara yar-

dimci olacak bir yayın olan bu gelişmanm, ana amacı;

1) Yerbilimcilerle planlamacılar arasındaki bilgi alış verişindeki problemlerin esaslarının değerlendirilmesi.

2) Halen kullanılmakta bulunan çeşitli çevresel jeoloji harita tekniklerini özetlemek.

8) Yerbilimleri ile diğer çevresel faktörler, kaynaklar ve planlama arasındaki ilişkiyi belirtmek,

4) Haritalamayla ilgili olarak teknolojinin olanaklarını tartışmak.

5) Küçük bir örnek saha üzerinde çeşitli haritalama tekniklerinin potansiyelini ve zayıflığını belirtmektedir,

Necdet Türk

ATLAS OF THE TEXTÜRAL PATTEBNS ÖF BASIC AND ULTRABASIO BOOKS AND THEaB GENETIC SIGNIFICANCE, 1079

(JeneMk anlamlarıyla Bazik ve Ultrabazik kayalarda doku emekleri, 1979).

S.S. Av gustithis, Prof, Dr, rer, mit. Director, Chir of Mineralogy Petrography, Geology, National Technical University, Athens, Greece, 21 cm X 29,7 cm 852 sayfa 255 DU veya Iß \$ Walter De Gruyter Berlin, Newyork,*

Kitap, çağımızda genellikle yerbilim araştırmalarının odak noktası haline gelmiş olan Bazik ve Ultrabazik kayaların petrolojisi, mineralojisi, jeokimyası ve maden mineralojisiyle ilgili temel yerbilim araştırmalarını içermektedir.

Atlas dünyamız birçok yerine ait Bazik ve Ultrabazik kayaların mikroyapılarını, mineral evrelerinin önemli ve ortak yanlarını* içbüyümelelerini göstermektedir.

Kitapta Bazik ve Ultrabazik kayaların yer mantosunun hareketi, ultrametamorfizması ve volkanizmasıyla olan ilişkilerini açıklayıcı, ışık tutucu 750 den fazla mikrofoto bulunmaktadır, Bülent Arman

RABYOAKTİF HAMMADDELERİNİN JEOLojİSİ

E. NAKOMAN, MTA Enstitüsü Yayınları Eğitim serisi 20; 1979, Ankara

Büyük bir titizlikle hazırlanan ve geniş bir kaynak taraması ile meydana getirilen bu eser

yurdumuzda ilk defa radyoaktif hammaddeleri konu eden tek kitaptır.

Kitabın içeriğinde başlıca aşağıdaki konulara yer verilmiştir.

1 — Radyoaktif parçalanma ürünleri

2 — Radyoaktif minerallerin özellikleri ve sınıflandırılması,

3 — Uranyum ve Toryum mineralleri

4 — Radyoaktif mineral yatakları, dünyada ve Türkiye'deki önemli yatak tipleri.

5 — Radyoaktif mineral prospeksiyonu ve yöntemleri

8 — Geniş bir kaynak listesi

Gani Uneugül

YBBALTİ KAYA YAPILARI MEKANİĞİNDE YENİ AVUSTURYA TUNEL AÇMA YÖNTEMİNİN ANA İLKELEKİ, ANKRAJLAR ve BOYUTLANDIRILMASI

M, VARDAR; 10-17 Haziran 1979, MuhemUalik Jeolojisi 6, toplantısı, Yalova, istanbul, DB1 Genel Müdürlüğü, YAS ve Jeoteknik Hizmetleri, Başkanlığı Yayın, 1979,

Yapıt'da, 1. kısımda; TUNEL çalışmalarıda kullanılan yeraltı kaya yapıları mekaniğinde YENİ AVUSTURYA TUNEL açma yönteminin 22 ana ilkesi özetleyerek ve şekillerle anlaşılabilirliğini artırmak amacı güdülmüştür*

2, kısımda; kaya mekaniğinde ANKRAJLAR ve BOYUTLANDIRILMASI Ana Başlığı altında;

a) Ankraj tanımı ve Türleri

b) Kaya Ankrajların küllamlandığı alanlar

c) Ankrajların uygulanması

d) Ankraj çevresindeki Gerilme Dağılımı

e) Ankrajların Denetimi ve Taşıma Özelliklerinin Saptanması

f) Yeraltı kaya yapılarında ANKRAJ kullanımını anlatılmaktadır,

Son kısımda da; Yeraltı Kaya yapıları Mekaniğindeki son gelişmelere değinülmüştür.

Hikmet Turner